

Ja zagļi traktoru noskatījuši,

● AGRITA MANIŅA

Kopš zemkopjiem sākusies jaunā sezona, uzdarbojas agronoziedznieki, kas iekāro moderno, dārgo lauksaimniecības tehniku. Sociālajos tīklos informē, ka apzagtas saimniecības, ievietoti video, kuros zagļus fiksējušas novērošanas kameras. Galvenokārt zogu augu aizsardzības līdzekļus, instrumentus, GPS antenas, monitorus un vadības blokus.

Zemnieki vairās no publiskuma

Šogad Valsts policijā (VP) ir saņemta informācija par vienu zādzību Dienvidkurzemes novadā saistībā ar lauksaimniecības ķīmiju, informē VP pārstāve Madara Šeršņova. Piektdienas, 10. maija, vakarā saņemta informācija, ka Vērgales pagastā nozagtas lauksaimniecības ķīmikālijas, kā arī dažādi instrumenti par vairāk nekā 10 000 eiro lielu summu. Valsts policijā par notikušo uzsāks kriminālprocesu.

"Kurzemes Vārds" sazinājās ar cietušo. Viņš nevēlējās, ka avīzē uzrādītu viņa vārdu un saimniecību, bet pastāstīja, kādos apstākļos zādzība notikusi. Precizēja, ka zaudējumi lēšami 15 000 eiro apmērā.

Augu aizsardzības līdzekļi glabājās konteinerveida noliktavā aptuveni 50 metru attālumā no mājām. Taču tā nebija aizslēgta, tā ka zagļiem durvis bija vaļā.

Agrākos gados no garna džiems cietuši arī citi novada lauksaimnieki.

Sazināties ar dažiem, bet viņi atsakās ar "Kurzemes Vārdu" dalīties bēdīgajā pieredzē. Cits negrib, ka min viņa īsto vārdu, cits – ka vispār raksta par viņa saimniecību. Baidās tai piesaistīt uzmanību.

Kādam sakrājušās dusmas. Saimniecība apzagta vairākkārt, bet īpašnieks ne reizes nav atzīts par cietušo. "No tā, ka par to uzrakstīsiet, jau nekas nemainīsies," viņš argumentē atteikumu. "Sameklējiet citu [zemnieku]! Pirms diviem gadiem katrā trešajā sētā nozaga ķīmiju un vēl daudz ko citu. Arī šogad Dienvidkurzemē saimniecības ir apzagtas. Lai policijā pastāsta, informācija viņiem ir!"

Ilgonis Goba (vārds mainīts) apstrādā zemi Lietuvas pierobežā un atceras, ka tam apvidum pirms gadiem pāri vēlās akumulatoru zagšanas vilnis.

Traktori jau sen ir zādzību objekti, tāpat – piekabināmā lauksaimniecības tehnika. Traktortehnikas zagļi darbojas visā pasaulē, no Latvijas to veikli izved uz ārzemēm.

Nevarēts vien nobrīnīties, kādos veidos zagļi iekļuva aizslēgtos angāros.

"Tad mēs, vietējie zemnieki, ātri telefoniski sazinājāmies un kādā reizē to baru meistarīgi nogrābām – uz karstām pēdām ar visiem pierādījumiem. Taču tas jau neko nedeve. Vienu aizturēja, bet nākamajā rītā izlaida ārā, jo pa nakti bija samācījies, kā jārunā. Viņš neko nezina, nozieguma vietā nemaz neesot bijis. Un izmeklētājs palika par muļķi. Citu tā arī nenotiesāja, pakratīja ar pirkstu un palaida, lai iet," I. Goba īsti netic taisnīgam sodam. Izrādījās, ka zemnieku akcija bija vien par iebiedēšanu pārējiem zagļiem, nekas vairāk.

"Lielo tehniku aizved pāri robežai, turpina I. Goba. "Iepriekš noskata, kur stāv, cik nosliek, neviens traktoru neiet zagt uz dullo. Tepat aizdzina ekskavatoru. Beigās jau atrada kaut kur Lietuvā, bet nekas iepriecinošs nebija. Zagļi pārsit numura zīmes, un, kamēr ekspertīze to pierāda, paiet ilgs laiks. Taču vajadzētu ātri – ras-ras, lai cilvēks var turpināt strādāt."

Zagļi gudrāki par zemniekiem. Ar savu ierīci pārķer signālu brīdī, kad spēkrata lietotājs aizslēdz durvis, un pēc tam tās var dabūt vaļā.

Zagšanas shēmā ir noziedznieku ķēde, pa kuru tehnika nonāk melnajā tirgū, zemnieks pārliecināts. "Vienu daļu aizved pāri robežai. Tu ej pa pēdām pakal, bet pēkšņi traktora riepju nospiedumi pārvēršas mašīnas

nospiedumos. Uzbraukts uz treilera, un prom ir. Dažreiz laimējas – traktors dubļos nogrimst, tālāk netiek. Dzirdēts, ka ceļā pietrūkst degvielas, arī tad to pamet."

Suns, videonovērošana un signalizācija

"Man tāda problēma, paladies Dievam, līdz šim nav bijusi," par zagšanu saka Vērgales zemnieks Ivars Šekavs. Iespējams,

sava nozīme lokācijai, tā esot diezgan grūti pieejama. Saimnieks arī salicis videonovērošanas kameras, kā arī sētā ir suns."

Parasts duksis ir tikai ziņotājs, taču skaļš rējējs var būt labs sargs. To apliecina video feisbukā. Augšdaugavas novadā nakti divi zagļi mēģināja izsūkņēt no traktora degvielu. Suns sāka riet, un šie ņēma kājas pārpleciem.

Lai suns būtu uzticams te-

ritorijas un mantas sargs, tas speciāli jāapmāca, saka suņu īpašnieki. Taču tāds skolots reksis var arī aizskriet pakaļ bukam, tā ka jātur iežogotā teritorijā. Savukārt no tās netiks ārā ieklupt nelūgtam viesim krāgā. Jābūt drošākiem apsardzes variantiem.

Tehniku pēc iespējas jāglabā ēkās ar signalizāciju, teritorijai jābūt apgaismotai, jāuzstāda videonovērošanas kameras, kurās jāiezīmē virtuālās līnijas. >>

ES DOMĀJU TĀ: KĀPĒC CILVĒKI ZOG?

Emīls Robalds – strādā:

– Atkarīgs no cilvēka vecuma.

Daļa to dara, ķerot adrenalīnu un asas izjūtas – pieķers vai nepieķers. Bērni, pusaudži mēģina nozagt to, ko vecāki nepērķ. Kaut kādas mantas, arī alkoholu u.c. Varbūt netaisnības sajūtas dēļ par ļoti augstajām, neadekvātajām cenām veikalos. Daļa cilvēku zogu, jo viņiem atkarību problēmas un nepietiek naudas alkoholem, narkotikām. Pietrūkst tam, ko ļoti vajag.

Edīte Vespere – strādā bibliotēkā:

– Daļai zagšana ir kā aizraušanās, sportiņš – kāpēc nepaņem, ja var paņemt. Varbūt izdodas. Ir gadījumi, kad izdodas. Domāju, ka trūkuma dēļ zogu ārkārtīgi reti, jo vairumam to

neatļauj morālā barjera. Ceru, ka mūsu valstī neviens badu necieš tik ļoti, lai dzīvotu no zagšanas. Zagt nav labi, bet daudziem ir grūti nezagt.

Guntis – liepājnieks:

– Daļēji – vēlme pēc adrenalīna. Viens nozog sērskociņa kastīti, otrs miljonu. Zagšana nav pieļaujama, bet dzīvē notiek ļoti bieži. Tā bijis visos laikos. Varbūt vainīga cilvēka dzīvnieciskā daba? Šaubos, vai no zagšanas kāds paliek bagāts. Ja nu vienīgi nozog miljonu. Svarīgi, ko zogu un kādam mērķim to dara.

Tatjana Kuzmenkova – liepājniece:

– Ir vienkārši slimi kleptomāni, kuri nevar nezagt. Vēl kāds kaut ko nozog, jo ir bezizejas

situācija. Vēl citiem zagšana ir kā spēle – izdosies vai nē. Ja pēc pirmās, otrās reizes par zagšanu neseko sods, tad jau saprot, ka var turpināt darīt. Vissvarīgākais, manuprāt, kādas vērtības un ētikas normas valda ģimenē, ko māca bērniem – kas labi, bet ko noteikti nedrīkst darīt.

Jurijs Ščurs – metinātājs:

– Varbūt kādam kaut kā pietrūkst, bet lielai daļai zagšana tomēr ir kā slimība, kad gripas paņemt kaut ko svešu. Kā mānija. Zogot vienmēr ir vēlme iedzīvoties uz sveša rēķina. Iegūt kādu papildu materiālo labumu, cerot, ka apzagtais neziņos policijai un vainīgo par zādzību nenokļūs. Daudzi par apzagšanu policiju neinformē, jo netic, ka viņiem palīdzēs.